

raadsinformatiebrief

van : Burgemeester en wethouders
portefeuillehouder : E. Beurskens
aan : De leden van de gemeenteraad
datum : 02/12/2021
status : Actieve informatie
openbaar : Ja

Indien niet openbaar, geef dan hier de reden en de termijn aan:

Onderwerp

RIB inzake het proces rondom het ontwikkelkader van de Weerden van Grubbenvorst en Lottum.

Aanleiding

In bijgaande RIB van 27 februari 2020 bent u op de hoogte gesteld van het proces rondom het opstellen van een integrale ruimtelijke visie/ontwikkelkader voor het gebied aan de maas in Grubbenvorst en Lottum. Deze RIB gaat in op de acties en ontwikkelingen tot nu en hoe verder.

Beantwoording

Wat is er gedaan

Zoals aangegeven in de raadsinformatiebrief van 27 februari 2020 zijn we aan de slag gegaan met het opstellen van een gebiedsvisie voor de weerden in Grubbenvorst en Lottum.

Hiertoe is tot nu bij veel diverse stakeholders zoals o.a.: Inwoners, Rijkswaterstaat, Waterschap, burgerinitiatieven, landschapsorganisaties, agrarische- en toeristische sector en grondeigenaren input opgehaald. Hierna zal wat dieper worden ingegaan op de input die vanuit de inwoners van de beide dorpen is opgehaald gelet op de diverse sentimenten die er spelen. Het was de bedoeling om alle input te verzamelen, af te wegen en in een ontwerp gebiedsvisie te gieten en deze nog in ontwerp voor te leggen aan de stakeholders. Waarna uiteindelijk een gebiedsvisie zou worden voorgelegd aan de gemeenteraad ter vaststelling.

Input inwoners van Lottum

Er hebben een aantal gesprekken plaats gevonden met de dorpsraad van Lottum. Vervolgens heeft de dorpsraad in een webinar haar eigen visie voorgelegd aan de inwoners waarop de inwoners live, maar ook via mail en post konden reageren. De inwoners van Lottum staan achter de visie van de dorpsraad welke met name inhoud dat het huidige cultuurlandschap met veel natuurelementen behouden moet blijven en hoogstens kleine niet ingrijpende toevoegingen kunnen plaats vinden.

Input inwoners van Grubbenvorst

Vanuit Grubbenvorst is er eerder al een burgerinitiatief ontstaan "Gezicht naar de Maas". Zij hebben in 2018 input opgehaald bij de inwoners. Vervolgens hebben zij een webinar gehouden in maart 2021 waarin onder andere een filmpje getoond werd met ideeën voor de weerden van Grubbenvorst en breder, zoals een geul voor waterrecreatie, een jachthaven, woningen aan de Maas, wandel- en fietspaden, herbestemming van de kerk en een nieuw sportcomplex tussen Grubbenvorst en Lottum in. Naar aanleiding van deze webinar hebben wij als gemeente veel reacties ontvangen van inwoners die geschrokken waren van de plannen en die enerzijds van de gemeente wilde weten wat de status was en anderzijds input wilde geven. Vervolgens heeft zich een tweede burgerinitiatief gemeld die zich "Genieten aan de Maas" noemen. Deze groep wil geen grootschalige ontwikkelingen met een geul en intensieve recreatie, maar behoud van het huidige landschap met aanvullende kleinschalige ingrepen en recreatieve activiteiten. De ontstane situatie in Grubbenvorst waarin twee burgerinitiatieven gevoelsmatig tegenover elkaar staan is niet wat wij willen en beogen. Daarom hebben we beide groepen gevraagd of ze open stonden om met elkaar het gesprek aan te gaan om te kijken of er één burgerinitiatief zou kunnen ontstaan waarin beide partijen nader tot elkaar komen. Hiervoor zijn gesprekken gevoerd met een mediator erbij. Helaas heeft dit niet het resultaat gegeven wat we hoopten. Ook de burgemeester heeft met beide burgerinitiatieven gesproken en komt tot de conclusie dat er een verschil van inzicht blijft bestaan. Wel hebben beide groepen aangegeven dat dit niet mag leiden tot het besmeuren van elkaars naam.

Vanaf het begin hebben wij aangegeven dat het belangrijk is om vanuit de inwoners input op te halen over behoeften, uitdagingen en wensen voor de weerden aan de Maas en dat wij als gemeente met de inwoners hierover in gesprek wilden. Dit belang is alleen maar groter geworden.

Gelet op de coronamaatregelen en om verdere tweespalt te voorkomen is gekozen om naast een digitale voorlichting een enquête te houden. De input vanuit deze enquête wordt met alle andere opgehaalde input meegenomen in het ontwikkelrichting/kader wat in maart 2022 bij uw raad voorligt voor het ophalen van wensen en bedenkingen.

Aanpassing proces

Tijdens het proces om tot een gebiedsvisie te komen werd het programma voor Integraal Riviermanagement door het Rijk opgestart. De insteek van het IRM is om de rivier als één systeem te zien en om de verschillende opgaven voor de rivier zelf en de weerden integraal te benaderen. Het gaat hierbij om Rijks- en regionale opgaven voor waterveiligheid, bevaarbaarheid, waterkwaliteit en natuur, waterbeschikbaarheid, ruimtelijke en economische ontwikkelingen. Tot op heden worden deze opgaven door het Rijk en provincie veelal afzonderlijk van elkaar opgepakt. Het IRM-programma is nog in ontwikkeling. Vooruitlopend op het vaststellen van een dergelijk programma worden komende jaren al enkele pilots uitgevoerd. Hiermee wordt kennis en ervaring opgedaan over de nieuwe manier van werken, die dan input vormt voor het verdere IRM-programma.

Het Maastraject dat de gemeente Venlo en Horst aan de Maas met elkaar delen is geselecteerd als een van deze pilot-gebieden, waarin de projecten die aan de Horster kant van de Maas lopen voor de weerden, samen worden verkend met projecten die op de Venlose kant spelen. Door samen op te trekken kunnen deze projecten in zijn totaal integraal worden gezien, wat de kans op synergievoordelen en financiering vergroot. Het betreft dan de vier waarden: Grubbenvorst, Lottum, Arcen en Velden. De minister van Nieuwenhuizen heeft op 25 november 2020 het project "Vierwaarden" aangewezen als pilot van het Rijksprogramma "Integraal Riviermanagement". Dat betekent dat we nu samen met Rijkswaterstaat, Waterschap, provincie en gemeente Venlo de totale opgaven voor de vier waarden in beeld gaan brengen. Hierbij spelen diverse aspecten zoals

waterveiligheid, rivierkunde, delfstoffenwinning, natuur, landschap, economie, recreatie en toerisme. De uitkomst van deze IRM-pilot/voorverkenning, is een besluit over een eventueel vervolg op het project Vierwaarden. Een eerste stap is dan een verkenning. In die verkenning kunnen inzichten naar voren komen over het wel of niet wenselijk zijn van geulen voor de langere termijn en mochten ze nodig zijn hoe die in het gebied worden ingepast.

Gevolgen van het pilotproject IRM Vierwaarden

De gemeenten Venlo en Horst aan de Maas dienen voor het Vierwaarden project input te verzamelen van alle stakeholders zodat in het Vierwaarden project een integraal beeld kan worden gevormd. Wij hebben deze input reeds verzameld vanuit ons doel om een gebiedsvisie op te stellen. Echter, in plaats van een gebiedsvisie nu al vast te stellen, willen we deze opgehaalde input als ontwikkelrichting/kader indienen bij het Vierwaarden project. Doel is om op basis van deze integrale aanpak een betere keuze te kunnen maken in wat nodig is om het Maastraject Venlo-Horst aan de Maas duurzaam aan te pakken.

De opgehaalde input uit de gebiedsparticipatie wordt daarom niet als een gebiedsvisie ter vaststelling voorgelegd aan uw raad, maar uitgewerkt in een ontwikkelrichting/kader dat dient als input voor het pilotproject. Dit omdat we ons dan inhoudelijk nog niet volledig vastleggen maar wel de wens van alle stakeholders inbrengen in het IRM proces. Tevens kan deze ontwikkelrichting/kader gebruikt worden om kansen die zich voordoen alvast te benutten en te toetsen aan dit kader waarbij het gaat om laaghangend fruit en zaken waarvan duidelijk is dat die ook in de toekomst passen.

Als door de samenwerkende overheden (Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, Rijkswaterstaat, Waterschap Limburg, provincie Limburg, gemeente Venlo en gemeente Horst aan de Maas) besloten wordt een verkenning te starten is de opgehaalde input bruikbaar en nuttig. Het formele besluit tot het wel of niet starten van een verkenning zal genomen worden door het nieuwe kabinet. Deze verkenningsfase wordt afgesloten met een voorkeursbeslissing. Vervolgens zal een planuitwerkingsfase worden opgestart om de voorkeursbeslissing meer in detail uit te werken.

Wanneer worden welke stukken voorgelegd aan uw raad.

In de raad van 8 maart 2022 wordt u gevraagd in te stemmen om deel te nemen aan de verkenning onder voorwaarden dat het Rijk en de regio samen overeenstemming hebben om een verkenning Vierwaarden (voor de vier waarden Grubbenvorst, Lottum, Arcen en Velden) te starten. Tevens wordt u gevraagd om wensen en bedenkingen mee te geven op het ontwikkelkader dat wij nu opstellen naar aanleiding van alle input van alle stakeholders. Formeel geldt artikel 169 Gemeentewet hier niet voor, echter is het geen uitzonderlijk proces om in andere gevallen toe te passen. We vinden het belangrijk om de input van uw raad mee te nemen naar de verkenning Vierwaarden.

Bij een verkenning wordt uiteindelijk een voorkeursbeslissing genomen, naar verwachting door de minister van Infrastructuur en Waterstaat. De ontwerp-voorkeursbeslissing zal voorgelegd worden aan uw raad om aan- en opmerkingen richting het project Vierwaarden mee te geven. Indien er uit deze voorkeursbeslissing activiteiten gaan plaats vinden op gemeentelijk grondgebied, zullen hiervoor planologische/ruimtelijke besluiten genomen moeten worden. Afhankelijk van de aard van deze activiteiten worden deze besluiten genomen door de betreffende overheid die daartoe bevoegd is. Deze ruimtelijke besluiten waarvoor de gemeente bevoegd is, zullen ter vaststelling worden voorgelegd aan de raad.

Planning

Tweede deel van december 2021:	Ontwerp ontwikkelrichting/kader wordt voorgelegd aan de stakeholders waarmee gesproken is en aan de raad.
8 Maart 2022:	Uw raad wordt gevraagd om een besluit te nemen over de deelname aan de IRM verkenning Vierwaarden. Tevens worden bedenkingen en wensen opgehaald over het ontwikkelrichting/kader welk de gemeentelijke input vormt voor de verkenning Vierwaarden.
Voorjaar 2022:	Het nieuwe kabinet neemt het besluit om wel of niet de verkenningsfase te starten voor een project Vierwaarden.
Periodiek wordt de raad via RIB of actieve informatie College geïnformeerd over de voortgang van de verkenningsfase IRM Vierwaarden.	
Ca. 2024:	Vooraf aan de voorkeursbeslissing wordt de raad de ontwerpvoorkeursbeslissing voorgelegd ter reactie.
	Vervolgens wordt (door de Minister van infrastructuur en waterstaat) de voorkeursbeslissing genomen.
Ca. 2024 en verder	Opstart ruimtelijke procedures

Bijlagen

RIB 27 februari 2020